

ДОБРУДЖА

266. В А Р Н А.
Археологическо Дружество

ВЪННО БЛАГОТВОРИТЕЛНИТЪ ДРУЖЕСТВА „ДОБРУДЖА“ ВЪ БЪЛГАРИЯ

Адрес:
в-къ „Добруджа“
ул. „Сердика“ № 3
Годишен вбломонт:
За членове 60 лв
За нечленове 100 лв
За чужбина 200 лв.
За Америка 2 долара
Брой 2 лв

Редак.: П. Господиновъ

Победата на София

Една хубава идея представляваше от себе си решението на Софийското д-во „Добруджа“ да даде възможност на изключените от шуменския конгрес да се изкажат в общо събрание по своето възражение, че не били правилно изключени.

Отъ речитъ имъ, произнесени въ следкочреснитъ събрания, въ които речъ имаше много малко казано около факта на изключването, а всичко друго бѣше педаране кауза на болшевизма, всички присъстващи можаха да разбератъ само едно: — че конгресътъ ги е изключилъ съвсемъ правилно. Нищо повече: — конгресътъ е изпълнилъ единъ дългъ, премахвайки изъ редоветъ на добруджанския съюзъ няколко жалки демасози.

Самитъ тия жалки хора произвесоха срещу себе си по-аргументирани и по-добре мотивирани обвинителни актове, отколкото тия, които бѣха прочетени въ конгреса. Въ своето заслѣпление да бждатъ щедри и върни къмъ своитъ господари, тѣ пожертвуваха себе си, не скривайки да заявятъ, че служатъ върно и честно на чужда за добруджанци кауза.

Ако въ нѣкои отъ присъствающитъ на събранията добруджанци да е имало съмнение въ твърдението на вестника ни, че изключенитъ сж наистина виновни въ противоорганизаційна дейност, сега, следъ като чука самитъ обвиняеми, не само, че се зарадваха отъ съзнанието за дългъ и дисциплина, царящи въ конгреса, който, най-после, се е решилъ да тури край на едно зло, но дори ще да сж изказали упрѣкъ къмъ настоятелството на Софийското д-во, че то още не е привело въ изпълнение резолюцията на конгреса, повеляваща изключването и на останалитъ провокаторски елементи.

Присъствающитъ можаха, отъ друга страна, да запомнятъ ликоветъ на провокаторитъ и да ги отбележатъ съ знака на своето презрение.

Не ще и съмнение, че настоятелството на Софийското д-во „Добруджа“, което отъ конгреса насама внесе по единъ блестящъ начинъ цѣлъ цикълъ отъ публични събрания, въ които изчерпателно и съ всестраникъ интересъ се разгледа цѣлата дейност на шуменския конгресъ и поради това не намѣри време да приложи постановлението на помешатата резолюция, — ще зачеркне въ най-скоро време отъ списѣцитъ си всички профанирани противници на единството въ нашето движение и въ това веднѣжъ завинаги ще очисти пѣтя на Съюза къмъ тиха и спокойна работа.

Тази акция на Софийското д-во ще бжде посрещната съ облекчение отъ всички съюзни дружества: — защото неприятелитъ на Съюза се криеха само въ София. Останалитъ д-ва отпреди много години бѣха ликвидирали съ тѣхъ.

Съ право скоро всички ще отправятъ похвала къмъ Софийското д-во, че е спасило Съюза отъ дълготрайнитъ и щедро плащани шумове на болшевишкитъ лентяи.

Здрава и дисциплинирана организация — ето залогътъ за твържеството на освободителния добруджански идеалъ. Всички модъ едно знаме, въ името на една целъ. Въ единодействието е силата!

Последното имъ поражение

Поведението на агентъ-провокаторитъ. — Сами произнегоха обвинителния си актъ. — Блѣстящата победа, изнесена отъ г. Ангелъ Стояновъ

На 3 т. м. се състоя четвъртото по редъ събрание на Софийското д-во „Добруджа“. И този пътъ софийскитъ добруджанци имаха случая да чуятъ речитъ на нѣкои отъ приятелитъ на изключенитъ отъ конгреса. Въ решението си да отиде докрай въ своята лоялностъ къмъ изключенитъ, настоятелството на софийското д-во даде възможностъ да се изкажатъ надълго и нашироко не само изключенитъ, но и всичкитъ тѣхни приятели отъ единния фронтъ. И настоятелството не е постъпило але. Сега софийскитъ добруджанци още по-догре и то отъ устата на противникитъ можаха да разбератъ, че наистина тѣ сж опасни за движението паразити и че конгресътъ е изпълнилъ единъ дългъ, като ги е изключилъ.

Събранието се председателствуваше отъ г-нъ Ангелъ Стояновъ, председател на софийското дружество.

Той даде думата на Ас. Паневъ, отъ съмнително произхождение борецъ за свѣтовната революция, долнопробенъ мегдански дърдорко, „ораторъ“ въ всѣко събрание на трудовия блокъ въ София. Макарь и да не е добруджанецъ, даде му се думата, за да се регистрира самъ публично като злѣчегъ комунизъмъ, изпратенъ срѣдъ добруджанци да снесе чуждо яйце въ тѣхното гнѣздо. Неговата „речъ“, на която би завидѣлъ всѣкъ мораленъ злодеецъ, накарва и ония, които още не бѣха просвѣтени върху стремението на тѣй нареченитъ наши противници-дѣвчари и да ги смѣтатъ все още само за идейни наши противници, да се увѣрятъ единѣжъ завинаги, че наистина прави сж всички ония, които ги сочатъ като една голѣма злия за нашето движение.

Вѣренъ на даденитъ му инструкции, Паневъ се помъчи да развие познатата вече политика на ругане демократическитъ сили въ Европа, ругане на Обществото на народитъ и заклучи, че добруджанци ще се спасятъ и освободятъ по пѣтя на федерацията. Фразьоръ и наемникъ, той бѣ толкова дързѣлъ и н-въдържанъ до цинизъмъ въ подбора на изразитъ си, толкова нетолерантенъ и безкрупулозенъ, че събранието си възмущение едва имаше търпението да го изслуша.

Другитъ оратори говориха такива работи, че навѣрно самъ човѣкъ, който ги е пратилъ съ зърчани речъ да го защищаватъ, се е засрамилъ (ако му е познато това чувство).

Така, наприимъ, Илиъ Стайчевъ, иначе старъ и добродушенъ човѣкъ, излѣзе да опише биографията на Петъръ Вичевъ. Той каза, че Вичевъ навремето помагалъ на сиромаскитъ, които отивали при него въ „Алказаръ“, натисналъ зѣнеца, викалъ келнеритъ си и имъ запозѣждалъ да нахранятъ сиромасатъ. Като чели нѣкой отричаше това, та трѣбваше г. Стайчевъ да го напоями. За г. Стайчевъ, изглежда, въ това да се състои цѣлата дейностъ на единъ човѣкъ; но този добъръ човѣкъ не знае нищо за дѣлата на изключенитъ и затова нема да си живѣе съ добритъ спомени.

Даде се думата на Ив. Стефановъ, бившъ келнеръ въ „Алказаръ“, когато го държеше Вичевъ. И той говори за личността на Вичевъ, а не за неговата дейностъ и за причинитъ, поради които Вичевъ бѣ изключенъ.

Най-после дадена бѣ думата и на г-жа Невѣна Христова. Ония, които бѣха въ Шуменъ, ще си спомнятъ: една жена съ златни зѣби и съ мѣкъ кожухъ, която се развѣшаваше изъ цѣлия Шуменъ. Тя разказа, че въ конгреса нѣмало нѣкакъ неласия, нѣкакъвъ тороръ, та нѣмало ни какъ, ни револверъ, но когато изключили Вичевъ и другаритъ му, нѣя е станало много мѣчно, дори заплакала. А когато поканили изключенитъ да напуснатъ конгресната зала, тѣ едва да не припаднали, макаръ че въ полоната

никого отъ изключенитъ нѣмало въ залата и че тѣ отъ по-рано да сж я били напуснали...

Госпожата, обаче, забрави да разкаже нѣкои историйки, станали съ нейно участие, нито пъкъ инцидента съ една сума пари...

Всички очакваха съ ижчителенъ нетърпение да дойде редътъ на г. Ангелъ Стояновъ, за да отговори на всички досегашни речъ и за да вдигне отъ сърдцата на присъстващитъ оня тежъкъ гнѣтъ, който бѣха струпали комунистическитъ оратори.

И трѣбваше да признаемъ, че г. Стояновъ сумѣ да оправдае и да надмине очакванията на всички.

Той почна своята речъ съ въпроса: **Где е резонътъ на организираното действие въ частния и общественъ животъ?**

И отговори: въ събирание на сили и срѣдства съ целъ — при максимумъ напрежение, да се постигнатъ максимумъ резултати. И колкото по-голѣма и по-важна е целта, толкова по-необходимо е събирането на силитъ и срѣдствата, за да може да се бие дружно, единно и съгласно за нейното реализиране. **Каква може да бжде задачата на едно добруджанско движение**

тукъ въ предѣлитъ на свободното царство? Тази задача, каза ораторътъ, не може да бжде друга, освенъ да организира емиграцията, да събере нейнитъ морални и материални сили и срѣдства и да ги постави въ услуга на Добруджа — на нейния народъ. Щомъ поискаме да конкретизираме тази служба къмъ Добруджа, да опредѣлимъ точно задачитъ, които имаме да преследваме и методитъ на действие, можемъ да имаме различни мнения. Първо, защото живѣемъ въ вѣка на свободната съвѣсть и второ, защото нѣма мнение, което да е вѣчно. Касамъ се въпросътъ не до абсолютната истина, а до относително най-полезната споредъ обстоятелствата и условията.

Можемъ да имаме нѣколко мнения, обаче **едно отъ тия мнения ще господствува,**

то ще направлява, ще насочва, а другитъ ще му служатъ като корективъ. Кое мнение ще направлява? **Не това, което се носи отъ малцинството, а отъ болшинството.** То ще чертае, решава, направлява, а малцинството ще се подчинява и, следвайки решенията на болшинството, ще се стреми, въ рамкитъ на устава и на конгреснитъ решения, да направи своето мнение господстващо. Въ тази борба на идентъ е залогътъ за напредъка на всѣко движение.

Въ нашата организация, въ Съюзъ на просвѣтно-благотворителнитъ дружества „Добруджа“ **конгреситъ решаватъ и чертаятъ политиката и тактиката на съюза и само тѣ могатъ да промѣнятъ едно решение и да опредѣлятъ друга линия, ако обстоятелствата сж наложили това.** Конгреснитъ решения сж задължителни за всички съюзни членове и дружества, които сж длъжни да имъ се подчиняватъ и да ги изпълняватъ, защото, ако разномислието е позволено,

противодействие и саботиране на конгреснитъ решения е абсолютно забранено,

иначе ние нѣма да имаме организация, а ще настѣпимъ вѣрхия, разплохъ, които ще вредятъ на дѣлото, на което служимъ.

Споредъ г. А. Стояновъ въ нашето движение се

очертаятъ три тенденции.

Носителитъ на първата, каза той, живѣемъ си споменитъ за миналото, което е дало революционери като Караджата,

смѣтатъ, че и въ днешно време могатъ да освободятъ Добруджа съ оръжия въ ръка. По начало Изпълнителниятъ комитетъ, като върховно тѣло на просвѣтно-благотворителнитъ дружества, не може да сподѣлва схващанията на идеолозитъ на тази тенденция.

Второто идейно течение пъкъ живѣе съ фантазитъ на бждещето и неговитъ сторонници, болшинството на които се намиратъ въ въстното дружество, сж тѣй нареченитъ федералисти-„дѣвчари“ въ нашето движение. Като отклоняватъ организацията отъ нейния естественъ пътъ на развите и действие, тѣ издигатъ лозунги и радѣятъ за идеали, иначе приемливи, но които и следъ сто години човѣчеството нѣма да ги въплоти въ живота.

Тѣ искатъ свободна и независима Добруджа,

като равноправенъ членъ на балканската, а после на европейската федерация — на европейскитъ щати.

Кой не желае федерирането на народитъ? Има ли човѣкъ на земята, който да не иска да зацари миръ, правда, свобода и любовъ между отаѣлнитъ народи, да нѣма политически, митнически, ако щете, дори и етнически граници? Можемъ ли ние, добруджанцитъ, чиято родна земя е хвърлена въ тежко и мрачно робство, да се противимъ на този прикрасенъ идеалъ? Нали ако той скоро стане действителностъ, родината ни автоматически ще стане свободна, защото нѣма да има робство на земята?

Кѣмъ този идеалъ, обаче, народитъ ще вървятъ по етапи, защото скоковѣтъ и въ политиката и въ природата сж катастрофални. Има други задачи по-близки, по крещящи нужди на поробеното население, за задоволяването на които трѣбва да работимъ, а не да се оталесваме отъ тия потребности на момента, за да губимъ сили, енергия и време за далечни идеали.

Сторонникитъ на това идейно течение,

найстори въ коване на книжни формули, съ громки и приемливи заглавия, следъ като издигнаха най-напредъ лозунга за свободна и независима Добруджа, които нито географски, нито стопански, нито политически може да сжществуватъ като самостоятелна автономна областъ, следъ като я прикачиха отпосле като равноправенъ членъ на **балканската федерация** и сега вече и на **европейскитъ щати** — идеали, за които великитъ и силни народи не смѣятъ още да мечтаятъ, издигатъ новъ лозунгъ —

Съюзъ и парламентъ на малцинствата въ цѣлия свѣтъ,

фронтъ на поробенитъ противъ поробителитъ. Че за постигане и на тия идеали трѣбва да се работи съ стотици години, за да се издигне всрѣдъ тия народи съзнанието на оназ висота, потребна за да се разбере нуждата отъ таквъ съюзъ и фронтъ; че човѣчеството откато сжществувало досега блѣнувало и много още ще блѣнува за такъва прикрасенъ идеалъ; че това сж цели по-далечни; че трѣбва да се прихлѣпватъ голѣми народни и международни етнически, стопански и политически интереси и т. н., за всичко това нашитъ фантазори не държатъ смѣтка и, застанали въ позициитъ на „полубогове“, децелириратъ съ жаръ свѣтитъ книжни формули и ставатъ смѣшни и жалки за всички, които трезво гледатъ на нѣщата.

Следъ като обстойно се спрѣ на тѣхнитъ тезиси и подробно ги разбирателно, ораторътъ не пропусна да запита тия федералисти — дѣвчари:

— Кой Ви дава най-сетне право и съ позволено да чертаете

Блъскавата реч на г. Ангел Стоянов

Бъдещите форми на управление на Добруджа

Вие и ние, емигрирали от робската страна, ние и ние, ако някой не знае, нека да го чуе, че само добруджанското население, без разлика на възраст и народност, има суверенното право да определя своята бъдеща форма на управление?

Не можем да ратуваме само за постижения в областта на гражданските, политическите, черковните, училищните и стопански права и свободи, по които добруджанското население е единно и неразделно и по които не може да има разногласие.

Така схващат своята задача сторонниците на третото идейно течение в нашето движение, които сж подавяващото болшинство и които се справят и действат с оглед на фактите и силите, които днес съществуват и движат живота на народите.

Въ политиката, казахме, няма догми — не могат да се издигат вечни лозунги, защото се оперира с постоянно минаващи се условия и събития, за които трябва да се държи сметка и към които трябва да се нагледим.

Това идейно течение, това разбиране е осветено от съюзния устав и от конгресните решения и него приважда Изпълнителният комитет в всички свои действия.

Тук, след като изложи уставните положения, ораторът се спре на последния XII редовен конгрес, делото на който той нарече епохално, а резолюциите — исторически.

Г-н Анг. Стоянов прочете резолюцията по политиката и тактиката на съюза и всред пълна тишина, която царуваше в залата, запита федералистите: Имате ли нещо против тъй прочетената ви резолюция?

— Тя е наша.

— Шомъ е Ваша и я напълно приемате, защо тогава я критикувате, защо наричате конгреса полицейски.

защо не сте при нас, а се дѣлите,

бѣгате от редовите ни, не се подчинявате на конгресните решения, осмивате ги, хабите енергия за блънозе и мечти?

Но спорът не е само тамъ. Спорът е още: кой има право да решава политиката и тактиката на движението, кой е призван и напосрещен да провежда тази политика и тактика.

Безспорно, конгресът и само конгресът. И то не конгресът на младежите и тоя на жените, а конгресът на Съюза на просветно-благотворителните дружества „Добруджа“ в България. И шомъ е тъй, още по-малко е позволено да чертаят политиката и тактиката на движението отделините членове на съюза, докато сж

такива. Шомъ излезатъ от съюза, тѣ всичко могатъ и сж свободни да правятъ: и да псуватъ, и да ругаятъ, и да противодействуватъ

и отделините събрания да свикватъ и т. н. Но, докато сж членове на съюза, тѣ сж длъжни, иматъ повелителния дългъ да съобзаватъ своите действия съ съюзните институти и съ конгресните решения.

Право или криво, но такава е била волята на конгреситѣ ни отначало и досега. Конгреситѣ не сж си поставили за задача да се борятъ за свободна Добруджа, анексирана къмъ България. Сжщо тѣ не сж си поставили за задача да ратуватъ за свободна и независима Добруджа, като отделина политическа и географска креация, или като членъ в юващъ се въ границитѣ на балканската федеративна република. Конгреситѣ още по-малко сж приемали за свои цели и задачи да се борятъ въ

единенъ фронтъ съ всички експлоатирани класи,

колониялни народи и пр.

Конгреситѣ — за мене, както и за всички, които мислятъ като мене, основателно, за други погрѣшно, може би — сж начертали политиката и тактиката на съюза тъй, както се съдържатъ въ токущо прочетената резолюция.

Такава е волята на организираната емиграция.

Понеже на оратора му се зададе въпросъ, защо конгресътъ изключи Вичевъ и другаритѣ му, и изглежда, че мнозина отъ неговитѣ подвизници сж дошли тукъ само това да чуятъ, даде аргументиранъ отговоръ на тия господа и на всички добруджанци.

Изключването на д-ръ П. Вичевъ и на другаритѣ му

завинаги отъ редовитѣ на организацията бѣ обосновано тъй силно отъ оратора, че всички, съ изключение на нѣколцина фанатизирани и непросветени Вичеви приятели, се убедиха въ необходимостта и намереността на това конгресно решение, продиктувано отъ устава, отъ голѣмитѣ интереси на делото и отъ спокойното и нормалното развитие на движението.

Вичевъ, каза ораторътъ, издава свой личенъ вестникъ, съ който агитира противъ Изпълнителния комитетъ и подканва дружествата, явно, открито, и недвусмислено, да не го признаватъ като върховно ръководно тѣло, а да се отдѣлятъ и да образуватъ новъ съюзъ; той не защита конгресните решения и уставнитѣ повеления и проповѣдва всички дружества и съюзни членове да ги саботиратъ; той оскърби и опозори върховнитѣ наши тѣла и всички видни и предани дѣйци; раздвои добруджанската емигрантска душа и се стреми да разедини стегнатитѣ редове на тази емиграция, като работи противъ единството и дисциплината;

той оскверни всичко свято въ движението

и полага сатанински усилия да окаля и оскверни идеалитѣ, на които служимъ, като издига нови лозунги, чужди на нашитѣ копнежи и желання; вмѣсто да работи за просвѣщение на емиграцията, за нейното издигане, възвисяване, за откриване на нови хоризонти, за облагодѣяване на души и сърца, за да могатъ тѣ по-силно и по-искрено да биятъ за Добруджа, а умѣтъ постоянно да мисли какъ да ѝ се помогне, той сѣе омраза и хвърля тази емиграция въ взаимна борба и самоистрѣбление; той гледа всички да слѣзатъ въ низинитѣ и съ демагогия да заблуждава непросветенитѣ и нищитѣ духомъ.

Та само това ли е?

Про гледете неговата цѣлностъ отъ нѣколко години насамъ, за да си направите сами заключението.

Ето защо, конгресътъ единодушно изключи Вичевъ и другаритѣ му. И ако тѣ милватъ за Добруджа, ако имъ е скъпо това наше движение, разраствало се до степенъ на факторъ съ обществено значение тукъ и въ чужбина, ако тѣ сж пати реда и дисциплината въ него, длъжни сж безропотно да понесатъ наложениитѣ имъ санкции за извършенитѣ прѣгрѣшения и да се подчинятъ на конгресното решение, иначе

тѣ сж носители на анархията въ движението

Нека да дочакатъ най-сетне идващия конгресъ и да го сезиратъ, за да бждатъ приети наново въ нашитѣ редове, следъ като искрено се покаятъ, разбира се, и дадатъ доказателства, че сж се поправили. Това сървено усилие да бждатъ още сегѣ приети за членове на нашето дружество, въпрѣки конгресното решение, показва, че тѣ поставятъ своето самолюбие и себе си надъ интереситѣ на делото, че тѣ не милватъ за Добруджа.

Накрай, следъ като подчерта, че сроднитѣ намъ организации Македонска и Тракийска, напълно одобряватъ и подкрепятъ линията на поведението, която дѣржаша Шуменският конгресъ и сега ИК., г. Стояновъ завърши съ апелъ всички да подкрепятъ ИК, който приважда решенията на конгреситѣ и статутитѣ на устава.

„Вие, като спъвате дейността ни, заключи ораторътъ, ковете най-злата уча тѣ на добруджанското дѣло и препрѣчвате стремениа му да се консолидира въ свѣтлин бджини за Добруджа“.

Съ бурни рѣкълскания и аплаузи, съ ацито одобри дѣлто на XII редовенъ конгресъ, станалъ презъ ноемврий м. г. въ гр. Шуменъ.

Повече отъ триста добруджанци, които

бѣха посетили събранието, си отидоха съ олекнало сърдце и съ похвала къмъ ентусиазма, патриотизма и загрижеността на делегатитѣ, извършили една епохална работа въ този конгресъ.

Постояннитѣ раздорници, платени орждия на чужда, кауза, на брой около една нещастна дузина, сж „приели“ една шаблонна резолюция, отговаряща на исканията на оних, които сж имъ я написали.

Както на тази, така и на хилядитѣ имъ други резолюции, които получаватъ съ денкове, добруджанци гледатъ съ насмѣшка, етоква съ тази, съ която тѣ гледатъ и на тия жолки, умопомрачени ратаи, изкарвайки си хлѣба съ цената на такова унижение!

Добруджанското единство

Всѣко посегателство срещу единството на добруджанската емиграция, особено следъ единодушнитѣ решения на славния Шуменски конгресъ, срѣща категоричната и силна съпротива на всички организирани добруджанци.

Доказателство за това сж печатанитѣ досега писма и резолюции въ съюзния вестникъ. Доказателство за това е и безрезерватна и жива подкрепа, която цѣлокупната добруджанска емиграция дава на своя ИК, избранъ единодушно на XII редовенъ конгресъ.

Принудени сме да дадемъ мѣсто на още нѣколко резолюции противъ раздорническата и пакостна дѣйностъ на групичката самозабравили се раздорници.

Дружеството въ Увундже-аланъ, бабунарско, въ събранието си на 10 февруарий е гласувала добре аргументирана резолюция, въ която „поведението на П. Вичевъ се осжжда и порицава като вредно за единството на съюза. Поканва се сжция да спре личния си органъ“.

Събранието намира, че пжтътъ, по който е гръналъ изключениитѣ раздорникъ, раздвои емиграцията. Накрай въ резолюцията се казва:

„Добруджанската емиграция напълно се солидаризира съ решенията на XII редовенъ конгресъ и заявява, че дава своята пълна подкрепа на ИК“.

Резолюцията е подпечатана и подписана отъ председателя на д-вото, г. П. Пеневъ и секретаря му, г. Ат. Кадниновъ. Подобни резолюции има постигнали още отъ много дружества, които ще печататъ въ идния брой на вестника.

Така мислятъ низинитѣ, които носятъ тежеститѣ на съюза и създаватъ всичкото дѣло на утрешна Добруджа. Само групичката маняци, безсилни да се борятъ срещу единодушната воля на цѣлокупната добруджанска емиграция, продължаватъ да безчестятъ, да ругаятъ и да мрасуватъ.

ФЕЙЛЕТОНЪ

Какъ две речи натурнаха резолюциитѣ на конгреснитѣ решения и какъ софийскитѣ добруджанци се посмѣха, безъ да платятъ входенъ билетъ.

(Произнесени въ общото събрание, на което се дезатира около отчета на конгреса)

Първата речъ

Сдружени добруджанци,

Конгресътъ изаля такава едни работи, че и азъ, дего не съмъ културна нителигенция, и дѣто не съмъ съ претенциозностъ, че майка ми ме е много обучавала и дресирала, едва удържахъ на единъ вжтрешенъ напѣтъ да не дойда тукана и да не ви зайгамъ съ единъ въпросъ, на който ако не отговорите вие, ще си отговоря азъ субективно. Кой ви даде правото да вземите такива резолюции, които азъ хичъ ги не одобрявамъ? Вие ги облъкохте въ законна форма като имъ дадохте публикация, или тоестъ, ги помѣстихте въ съюзния органъ в. „Добруджа“, както и ние публикуваме нашитѣ работи въ органа на келнеро-готварския си съюзъ (прекъсватъ го: — Говори на въпроса отъ днешния редъ!) Не ме разжѣвяйте! Г-нъ председателю, имайте търпение и ви моля да апострѣфирате онази го-пожица, дѣто ме пресича безуставно, защото ораторскитѣ ми тежениа правятъ засѣчка. Защо се смѣете? И Вичевъ, дѣто е седналъ тамъ между ония хланегия доскоро ми се смѣеше, ама сега ме повика да кажа тежка си дума за многострадалната му биографическа личностъ. Той ми бѣше едно

време въ „Алказаръ“ чорбаджия, може да сте ме виждали на тегяфа. Е-е-хъ, де сж тия години! (Прекъсвания: — Не предмѣга!) Това е то предмѣга ми! Д-то сте я взели онази резолюция, какво сте направили вие? Сдружени добруджанци! Биваше ли да изключите основателя на кримарския съюзъ (поправятъ го: — Добруджанския съюзъ), о да, о да, и сега хептенъ да го накарате да отиде къмъ кримола на томовиститѣ (поправятъ го: — Комуниститѣ!) Но азъ ви заявявамъ, че духътъ на Стамб... (гюхъ да се пркънѣше май съ езикъ!), че духътъ на господнитѣ господинѣ Вичевъ вѣчно ще ви дебне и единъ денъ ще ви смели на тарам-хайверъ за мезета на вермута! (Вичевъ му прави знакове да слѣзе, но ораторътъ смѣта, че го поощрява). Да, мезета за вермута, съ разни оранжеви и червени гаринтури и по една маслинка въ срѣдата! О, да, да! Шуменският конгресъ е единъ конгресъ, а организираната и неорганизираната полиция и автова, сж гласете се, азъ ви моля, че този конгресъ сж право предъ менъ и менеподобнитѣ екземпляри отъ живожинското царство, го нарече по-лицейски конгресъ. Уви, о о, Срамъ за полицията, че е влѣзла съ кавъ-

лерийски ескадрони въ конгреса и е задовила живъ мой бившъ чорбаджия и го изгонила навънъ въ тази студена зима! (Гласове: — Ама Вичевъ не е билъ въ конгреса. Тогава не бѣше зима!) Хайде холажъ, ще ме кантардисавте. Че ако азъ не съмъ билъ въ Шуменъ, други хора не е ли имало? Е, пъкъ ако не е било на този конгресъ, все на нѣкой другъ ще е билъ! Азъ протестирамъ, защото искамъ класосъзнателно да ме изкарате лъжецъ. Азъ напушамъ тази маса съ сломена вжтрешностъ и съ протестна резолюция отъ нѣя страна, че не ми дадохте възможностъ да се изкажа и съ постояннитѣ си смѣхове ме забъркахте, та не зная сега дали нѣма да ямъ бой отъ бившия си чорбаджия. (Бурни одобрителни рѣкоплѣскания).

Втората речъ

Другари и другарки,

Всички чудовища отъ ада и презподниа сж се събрали въ една човѣшка скотобойна, която се нарича Общество на народитѣ. Това общество е една банда отъ демонични, сатанински, велзевулски, крокодилски, змийски (задѣхва се), мръсни, долни, презрѣни, умразни, ненавиздани и прочее и прочее и прочее завоеватели, които се хранятъ съ добруджанци! ОН заслужава да бжде унищожено, да бжде смлѣно, да бжде загрито, изгорено, хвърлено въ въздуха съ адска машина (апострѣфъ: — Руска система). Е, вие всички сте за това ОН. Добре, да се разберемъ тогава: — ние сме противъ него, затова

сме и прѣтивъ васъ (гласове: — И противъ Добруджа ли?) Да, и противъ нещомъ тя е съ васъ и не е съ черногрудовия народъ, а е съ капиталиститѣ! (гласове: — Иди си разправяй тѣзи работи, въ събранията на трудови блокъ! Говори ва конгреса!) За конгреса ли? За кой конгресъ? О, да, азъ помислихъ, че съмъ на наше събрание въ „Ренесансъ“. Да, тогава добре. Защо изключихте нашия таварищъ Пюргъ Вичевъ? Защото е противъ капитала ли? (гласове: — Не е, не е — той много обича капитала!) Да, принципитѣ на федерацията не позволяватъ да се изключватъ на конгреситѣ крупнитѣ личности, даже съ болшинство! (Вѣрноо!) Тѣ трѣбва да се изгиватъ подобно на Троцки!) О, подла буржоазно! Още малко, и Литвиновъ ще бжде тукъ! (Явява му се пѣна на устата и припада).

Председателствуватъ: Г-да, давамъ десетъ минути отидихъ. Отворете прозорцитѣ, за да влѣзе малко чистъ въздухъ следъ гня две речи, защото дори авторитѣ имъ започнаха да се залушаватъ.

Следъ прѣвѣтриването, председателътъ произнесе речъ, отъ която всички присѣтствуващи, съ изключение на едного, почувствуваха разплакани добруджанскитѣ си сърца отъ милостъ къмъ Добруджа.

Зрителъ

Платихте ли си абонамента?

Черни дни в Добруджа

Цинцарите пак вилняват. — Старият режим се възстановява. — Зовъ за помощ

Ромънският печат продължава да дава място на оплаквания за вършемието дербейства и жестокости в Добруджа. На друго място печатаме една част от тях. Сведенията, които д-наме по-долу за положението на Добруджа имат напълно автентичен произход. Тях еж красноречиво показателство, че режимът в Добруджа е в още практикува старият оржия на либ ралската камарила за потискане и денацио-ализация на българите в Добруджа.

„Заблудението, иракобъсното заблудение, — се казва в една статия на български вестник в Добруджа, — поддържано с такива усилия и старения от страна на заинтересованите дербеди, че местното население е единъ размирень елементъ, скрано съ понятие за редъ, законност и спокойствие, действащо противъ държавната сигурност, падна като картонена кула.

Това положение, очевидно, не може да се хареса на доверливитъ сателити и тѣ заизбиряха нови плътища, по които да прекарватъ баласта отъ интриги, интригантства и предизвикателства къмъ жителитѣ отъ четирижгълника.

И тѣ го избраха: донасяния по околень плътъ до по-широко знание измислени издевателства отстрана на българитѣ, изпачаване на дадени случаи съ единствената целъ да се създаде атмосфера, която би позволила безрезервно да се приеме за чиста монета всѣко обвинение противъ добруджанци и по такъвъ начинъ излюментелнитѣ мѣрки, вдигнати отъ цялата страна, да се овѣковчатъ въ тая провинция.

Задкулиснитѣ герои иматъ влиюща нужда отъ тия мѣрки: тѣ сж великолепити параванъ, който предпазва р ализирането на „афачери“ — тата имъ отъ погледитѣ на свѣта.

Като оржия за прекарване на пълнения си планъ мизерничитѣ сж избрали столичния вестникъ „Универсулъ“, който съ готовност отваря широко колонитѣ си за всѣка напедка и интриги, насочени както противъ малцинствата въ страната, тъй сжщо и противъ всѣка демократическа проява.

Следъ изването на власт на националъ-царанистката партия всички помислиха, че ще се въдвори редъ и спокойствие въ нашия край и ще заживѣемъ тихъ и мирень животъ. Обаче веднага следъ изборитѣ, въ които цялото българско население се прояви като горещъ поддържнитѣ на тази партия, последваха редъ събития, които озадачиха добруджанци. Трѣбва да признаемъ, че колкото и други нападения да е имало досега противъ ромънскитѣ граждани-българи, този път тѣ сж система и по всичко изглежда да сж направлявани отбѣжде и иматъ строго опредѣлена целъ.

Първоначалната на тая обща атака бѣха извършени на г. министра на земледѣлието Михалеко и депутата г. Ангелеску, че голѣма неправда се е напавила противъ населението отъ Добруджа, като му се е взела една трета отъ земята и че новото правителство чрезъ законъ ще върне тая земя на онетравданитѣ собственици.

Втората причина на всички нападения бѣ абсолютното болшинство, което българското население даде на националъ-царанисткитѣ. Ясно е за всѣки, че тия провокаторства, тия клеми и заплашвания иматъ единичката целъ, да създадатъ смутове и по този начинъ да се въведе военнo положение, иматъ сжщо за целъ, обвинявайки правителството въ притивно-национална политика, да осуетятъ измѣненито на закона за организирането на нова Добруджа. Това е начинътъ на действие, добре познатъ на всички.

Докато преди единъ месецъ Добруджа бѣха провинция почти неизвестна на ромънския народъ и неговата преса, докато новинитѣ, които стигаха до столицата по съвършено околни плътища, даваха неясна представа за положението, днесъ следъ изването начело на управлението на страната на една демократическа партия, а, може би, и следъ крвавитѣ инциденти, които станаха, интересътъ за нашия край порастна, цѣли колонии отъ вестници

се занимаватъ ежедневно съ Добруджа, пратиха а анкетни комисии, вестничитѣ прашатъ своитѣ частни кореспонденти и когато горе-долу истинското положение почна да прозира, хората се ужасиха.

Доскоро и самата централна власт, нѣмайки откъде да се информира, мислѣше, че тукъ всичко върви по медъ и масло. Даже самиятъ бившъ пръвъ министръ, който мина веднѣжъ презъ нашия край, въ изложението, което направя въ министерския съветъ, описа положението въ Добруджа като цѣтущо.

Затова ние искрено се радваме, че нашитѣ работи подбудиха интересъ въ цялата страна и столичната преса почна да се занимава съ тѣхъ. Трѣбва, обаче, да отбележимъ съ присърбие, че тъмнитѣ личности, които сж използвали до сегашното ни положение и сега не стоятъ мирно.

Свѣдѣнията имъ прѣчи и тѣ всѣчески се старятъ да я загулятъ. Така специалниятъ кореспондентъ на в. „Диминяца“ е получилъ заплашителни писма, напръскани съ кръвъ, съ които го заплашвали съ смъртъ, ако не спре анкетата.

Ако човѣкъ следи анкетата по добруджанскитѣ събития, предприета отъ двата голѣми столични вестници „Универсулъ“ и „Диминяца“ и начинътъ, по който тия два органа на общественото мнение, чрезъ своитѣ специални пратеници, разбиратъ да изпълнятъ длѣга си къмъ обществото, информирайки го върху по важнитѣ проблеми на държавния животъ, които по самото си естество интересуватъ широкитѣ маси, ще забележимъ голѣмата разлика въ начина на анкетирането и въ безпристрастността на анкетиритѣ.

Докато пратеника на „Универсулъ“ самъ признава, че префуча въ удобната машинка „Рено“ презъ нашитѣ мѣста, безъ да поменава дори отгдѣ е черпилъ сведенията си и после предава работи, които не е контролиралъ, старейки се даже да ни увѣри, че много малко земя ни била иззета, тъй като държавата обсебила само една трета, като харизала двѣти трети на населението и други подобни, прави впечатление, че главната му целъ е да хули всѣчко българско, безъ да се старае да проникне по-дълбоко и разучи този въпросъ и силе купелъ въ колонитѣ на горепоменатия вестникъ върху главитѣ на клетитѣ българи, които изкарва чисто и просто бандити, увѣрявайки ни, че едва съ изването на колониститѣ се е въздорило миръ и спокойствие въ Кадрилатера.

А истината зиемъ, че е: точно съ почването на колонизацията, почнаха тия ежби, разногласия, скандали, на които сме свидетели отъ нѣколко години.

Това истинско положение на нѣщата вижда именно и пратеникътъ на в. „Диминяца“, който съ истински граждански куражъ, безъ да обръща внимание на народностъ, търси корена на злото и го намира тамъ, гдето е всжщностъ. И благодарение на куража и доблестта на г. Дину Думбрава, общественото мнение може да чете и да сжди кой е кривъ, кой е правъ.

Нека видятъ стотинката хиляда читатели на в. „Диминяца“, какъ земитѣ на това население бѣха отнети, какъ следъ това новитѣ гости се настаниха въ кжшитѣ, избузвайки стопанитѣ имъ въ ламичетата, какъ презъ жетва ставатъ ортаци на готовата реколта, какъ голѣмчитѣ използватъ беззаконно стотици хѣтвари и по тая причина колониститѣ е трѣбвало да се биятъ съ мѣстното население, защото за тѣхъ при тия условия не остава нищо, или почти нищо.

„Диминяца“ изнася съ пълна безпристрастностъ цялия въпросъ съ неговитѣ причини и последствия. Като награда за тая негова безпристрастностъ г. Д. Думбрава е получилъ многобройни заплашителни писма, написани съ крвава петна и пълни съ заплашвания лично за него и неговитѣ деца.

Тѣзи, които сж прави и чисти, нѣма защо да се нервиратъ отъ хода на една сериозна и безпристрастна анкета.

Съобщаватъ ни отъ с. Спанча за следния инцидентъ, станалъ на 7 януарий н. г. въ дома на кмета Атанасъ Стойчевъ отъ сжщото село. Атанасъ Стойчевъ поканилъ въ дома си свои близки приятели да гулятъ. Къмъ полунощъ една група отъ 5 души, начело съ Маринъ Йонча, влизатъ вжтре, безъ да бждатъ поканени, и за

Едни изповѣди

Засега отъ единъ добруджански вестникъ следната изповѣдь, която Дрополъ, околийски началникъ въ Каварна, е направилъ предъ редакторитѣ му:

„Съ заповѣдь № 17590 — казаль той, — бѣхъ натоваренъ отъ г. префекта да направя анкета въ с. Шабла по поводъ оплакванията на добруджанцитѣ Илия и Амира Котоманови противъ Яни Н. Каралии, Нинку и Апостолъ, нанесли тежъкъ побой надъ близкитѣ имъ, Димитъръ и Илия Котоманови.

На 5 декемврий т. г. пристигахъ въ Шабла и отивахъ предъ общинското управление. Веднага наредихъ да бждатъ повикани обвиняематъ. Можете да си представите каква ми бѣше изненадата, когато вмѣсто виканитѣ обвиняеми се видѣха заобиколени отъ около 80 колонисти македонци, въоръжени съ пушки, сопи, коси и желѣза, които надаваха заплашителни викове по адресъ на властитѣ и специално противъ менъ.

Омтахъ се да ги успокоя, обаче въ отговоръ ми се показаха пушкитѣ и тоягитѣ и, ако не бѣхъ достѣтчно предпазливъ, щѣхъ да попадна подъ насоченитѣ удари.

Въ Шабла се намираше и сждията отъ Каварна г. К. Флореску, който раздаваше изборнитѣ карти. Научилъ се за станалото, той веднага дойде на мѣсто-произшествието и съ единъ примирителенъ тонъ покани нападателитѣ да се оттеглятъ.

Следъ дълги парламентѣорства, въ които пролича, че новитѣ жители на селото нѣматъ понятие отъ законностъ и респектъ къмъ властта и елементарно чувство за редъ, македонцитѣ видимо се оттеглиха.

Едва потеглихъ отъ общината, автоматично ми бѣше обрѣденъ отъ закрилитѣ се задъ зидовѣта нападатели, като почнаха да замѣрятъ съ какзото имъ попадение на ржка. Веднага се притекоха жандармитѣ, гнѣ сждията и бирникитѣ. Първитѣ групи отъ жандарми не можаха да отблъснатъ озабрититѣ се македонци, та стана нужда да се прати за други.

Следъ пристигането на пове е стражари, тѣлпата въ безредица бѣше отблъсната и явнитѣ подстрекатели арестувани.

Случая донесохъ на г. префекта, който заедно съ г. прокурора и шефа на сигуранцата го анкетираха, констатирайки горезнжложеното. Взеха се мѣрки за теглене подъ слежба отговорностъ провинилитѣ се. Вмѣсто да взематъ актъ отъ постѣпката си и коригиратъ поведението си, македонцитѣ, минавайки всрѣдъ цетѣра на гр. Добричъ, изневѣдливо ме нападнаха, на брой около 30 души колонисти — македонци, които се нахвърлихъ върху ми съ сопи и бастони.

На отчаянитѣ ми възклици се отзвѣва сержентътъ, който, надавайки тревога, успѣ да ме изтрѣгне изъ хищнитѣ ржце на безогледнитѣ дербеди.

Давайки мѣсто на това интервю, ние оставаме читателътъ да сжди самъ кои сж бандити и комитаджии — тъй дълго терзани и влачени изъ сждишцата и учрежденията ли, или новодошлитѣ цинцари-македонци, които не познаватъ правова държава, законъ, властъ, редъ и спокойствие“.

почватъ да своеволничатъ. Сами си наливали вино, сами се черпили и постоянно предизвиквали, щото стопанитѣ да се обиди, за да го биятъ. Атанасъ Стойчевъ ги помолаха да напустнатъ къщета му. Тогава единъ отъ неканенитѣ гости удря единъ плесникъ на единъ отъ приятелитѣ на Стойчевъ и се опитали да го изкаратъ силомъ отъ дома съ целъ го биятъ, но не успѣли. Тѣ били въоръжени.

Добричскитѣ окржженъ управител неотдавна бѣ изразъ позивъ къмъ населението, въ който, като апелиралъ къмъ населението за спокойствие и редъ, подчертавалъ, че ще смѣта за врагъ на държавата всѣкого, който дрзне да тъче законитѣ на страната.

Непосрѣдствено следъ този позивъ на 3 януарий въ Букурещъ се е състояло една размѣна на мисли между г-да министритѣ Вайда Воеводъ, Д. Р. Йонуску и Едуардъ Миторъ, отъ една страна, и, отъ друга, Дуросторския и Калиакренски окржжни управители за положението въ Добруджа, ней-вече за последнитѣ съжалителни инциденти.

Докато въ Бесарабия нѣколко министри лично отидоха да правятъ анкети, въ Добруджа се правятъ хора, които не я познаватъ основно.

Чашата прелѣ

Събранието на д-во „Добруджа“, станало на 3 мартъ т. г. въ София дойде за лишенъ пътъ да докаже, че хѣвото течение у насъ не може повече да се толерира. Цѣли четири заседания ни отнеха споровѣтъ по решенията на конгреса и най-после като капакъ трѣбваше да ни изтъпанчатъ прононсирания комунизъмъ, нѣкой си Паневъ, цѣлъ часъ да обижда конгресъ, дейци и пр. Тоя домбрововски типъ, сжскалъ съ всички правила на приличието, смѣтна събранието за комунистическо и зовѣше своитѣ другари за борба — срещу кого? Срещу ратничитѣ за каузата на Добруджа.

Не стигаеше тая гавра, но трѣбваше напоследѣтъ да се чете и резолюция, въ която се най-вулгарно порицаватъ решенията на конгреса и да искатъ да се гласува съ участието на всички доведени за цялата сеиражии.

Повече не може и не бива да се търпи това положение. Иан настоятелствата на Софийското д-во „Добруджа“ ще трѣбва да обезпечи членовѣтъ отъ нападатѣ на хулиганитѣ, като ги заличи отъ списѣцитѣ си, или пъкъ ще трѣбва да бжде свдетель какъ самитѣ заржжени за дѣлото членове ще се саморазправятъ съ тия долни хора.

Ние трѣбва да сжскаме мостовѣтъ съ всички ония, които противодѣйствуватъ и нападатъ и да ги изпратимъ да си чешатъ гърбицата въ трудовия блокъ, за да можемъ спокойно да заработимъ за нашето дѣло.

Най-после трѣбва да се разбере, че дисциплината налага това. Фактически тѣ отдавна сж се отказнали отъ нашето движение и отидоха при чуждо, но изатъ на нашитѣ събрания само да спѣватъ нашата работа. Ние нѣма да направимъ жертва, както мислятъ нѣкои, а само ще оформимъ тѣхното отгачване.

Чашата прелѣ. Иасинитѣ инвалиди трѣбва да си търсятъ нѣкой панаиръ, за да си пласиратъ стоката

Съюзенъ секретариатъ

1. Наскоро дружествата ще получатъ окржжно № 3 за предстоящитѣ агитационни дни на съюза. Всички нареждания трѣбва да бждатъ изпълнени навреме.

2. Младежкитѣ групи „Стефанъ Караджа“ веднага да направятъ поржжии за общоиздѣлжителния правилникъ на групитѣ. Ще бжде издаденъ въ ограничено количество.

3. Членовѣтъ на ВДСС ще получатъ циркуляръ № 5 ИК се надѣва, че ще го информиратъ по въпроситѣ, които имъ се отправятъ, веднага съ получаването му.

4. Придружаватъ сумитѣ съ писма. За всѣка нередовностъ пишете. Отчетете се за календара и членскитѣ карти. Издѣлжител ли записанитѣ отъ дружес вото ви абонати?

Не сж комунисти

Секретарьтъ на несществуващия ДМС, нѣкой си П. Тютюнджевъ, подписа, като представителъ на добруджанската емиграция въ София (!) позива на трудовия блокъ по случай общинскитѣ избори.

Изключениетъ П. Вичевъ въ едно квартално събрание се помжчи да убеждава добруджанцитѣ-кварталци да гласували за трудовия блокъ.

Изключениетъ Д. Ганевъ и Ив. Георгиевъ никога не сж скривали, че въ добруджанското движение отстояватъ своитѣ комунистически позиции.

Набедениятъ добруджанецъ Паневъ, отъ името на добруджанската емиграция (?) е говорилъ на публичното предизборно събрание въ театръ „Ренесансъ“, свикано отъ Работническата партия по случай общинскитѣ избори.

Всички тѣзи хора наистина нѣмаше да бждатъ комунисти, ако можеха да станатъ истински добруджанци. Най-после тѣ могатъ да си бждатъ каквито шатъ. Но кой ги е натоварилъ да говорятъ отъ името на добруджанската емиграция, да е представяватъ и да ангажиратъ нейния престижъ?

Всѣки нека да се запита, колко парогантии щѣха да бждатъ изключенитѣ въ желанието си да опартизанятъ добруджанското движение, ако не бѣха съ време отстранени и изгонени отъ храма на добруджанското дѣло?

СТРАНИЦА НА МЛАДИТЪ

Зовъ за борба

Нашият предтеча, големият национален герой, Стефан Караджа, в една своя реч, записана от негов съвременник, е казал: „Огъ неслъгасието се разждат митригитъ, разединението и най-после сигурното загиване“.

Тази мисъл, изразена по един блъсващ начин, високо манифестира повелителната нужда от единство. Ние сме много малко, затова и най-малката цел, която можем да си поставим, е твърде голяма за слабите ни сили.

И нашата младежка конференция в Шумен, давайки си точна сметка за необходимостта от единодушие, в една от своите резолюции заяви, че „възможната борба, която организирана добруджанска емиграция води за свободата на поробена Добруджа, първото и най-важно предисловие за тържеството на освободителния добруджански идеал е единството и единомислието“.

Смисълът на тази декларация трябва да се разбира така: единната и цялостна добруджанска емиграция има един единствен устав, който е нейната конституция и нейното евангелие. Всяко отклонение от поставените в него цели, всяка измяна на конгресните решения, дѣло на колективния добруджански ум, всяка борба, която цели да ни раздели, трябва да срещнат решителна и мощна съпротива на всички добруджанци въ името на големия идеал, който ни е събрал под черното знаме на поробена Добруджа.

Ето защо, организираната добруджанска младеж, като акламира решенията на своята конференция, високо декларира, че не трябва да се възпира и преръчва дейността на емиграцията, напротив, — казва се по нататък в резолюцията — добруджанската младеж мощно заявява, че е всецело въ услуга на освободителното добруджанско движение“.

Въодушевявана от тези мисли за единство, младежката конференция се видя принудена да заяви, че възприема безрезервно целите и задачите на устава, следвайки предначертания път от конгреситъ на цялостната добруджанска емиграция“.

Нашата борба за обособяването на добруджанската младеж и за осмислянето на добруджанското младежко движение има предъ очи, на първо мѣсто, нуждата от сплотяване на всички добруджанци и добруджанци, млади и стари, под едно знаме, въ името на една цел, въ руслото на една единствена организация.

От тази гледна точка, нашата борба е борба за преуспяването на добруджанското дѣло, за върна служба въ храма на нашата Родина. Не сме ли ние всички нейни поробени синове и дъщери? Нали нашите страдания сж общи? Е добре, и нашата борба трябва да бъде борбата, която конгреситъ и Изпълнителният комитетъ на съюза водятъ. Само този път извежда къмъ добруджанската свобода.

Срѣдствата имъ

Въ брой 26 на злополучното „Добруджане“ е поместена една „дописка“ (ужъ „писмо отъ село“), по поводъ статията на Ник. Панчевъ, публикувана въ бр. 75 на в. „Добруджа“.

Въпросното „писмо отъ село“ е толкова черна характеристика за хората около „Д. в.“ и така добре обрисова истинския имъ ликъ, че и най-големиятъ тъхенъ врагъ не би успѣлъ да ги очерни по-добре.

Скажи сж колонитъ на нашата младежка страница, иначе бихме дали текстуално цялата „дописка“, за да си съставимъ понятие цялостната и единна добруджанска младеж за срѣдствата и материалната борба на групичката около самозвания „Д. М. С.“

Ние ще цитираме само няколко „бисери“ отъ тая „дописка“: „пламодимъ“, „слуги“, „платки ушове“, „овни мозъци“, „бѣке“, „жалка сѣнка“, „гнусота“, „бабушка“ и пр. Всички аргументи и срѣдствата за борба на хората около самозвания „Д. М. С.“ сж отъ рода на цитираниятъ.

Младежки животъ

Русе. — Дейността на групата се особено прояви въ навечерието на Шуменската конференция, където делегатитъ на русенската младеж взеха най-живо участие въ нейното учредяване.

Следъ завършването на конференцията групата отпочна още по-интензивенъ животъ, изхождайки отъ решенията на знаменателната младежка конференция.

Днесъ групата брои 86 души. Свикани сж досега 3 общи събрания и ежеседмични настоятелствени.

На 16. XII. 1928 год. групата е имала събрание съ беседа. На 23. XII с. г. председателя на групата Драгомир Божиновъ и Ал. Николовъ посетиха Балбунаръ по младежки организационни въпроси. Презъ празничнитъ групата посети всички именици и се събраха значителни суми.

На 7. I. групата съвмѣстно съ дамитъ устрои коледно утро съ елка.

На 13. I. 1929 г. председателятъ на групата реферира върху „Задачитъ на добруджанската младеж“.

На 26. I. с. г. въ „Дома на запасното войнство“ бѣ устроена първата младежка добруджанска вечеринка. На 30 с. м. следъ обѣдъ бѣ дадена въ локала „Добруджански край“ интимна среща за опознаване членоветъ.

На 24. II. с. г. следъ обѣдъ по инициативата на групата се устрои младежка среща на добруджанскитъ и македонски младежи. Обеща се взаимно подкрепяне. При отлично настроение, срещата продължи до късно.

Въ тоя кратъкъ периодъ русенската добруджанска младеж прояви повече отъ удовлетворителна дейностъ. Вечеринката, която бѣ устроена въ салона на запасното войнство бѣ една отъ рѣдкитъ по своята уредба и весело прекарване.

При всички срещи и забави съ подходящи слова се говори за Добруджа, за нашия младежки и националенъ идеалъ! *Разколнициитъ, тукъ отдавна сж погребани!*

На 20. II. с. г. д-во „Добруджа“, дамската и младежката групи имаха съвмѣстно събрание, въ което се реши отпочване на „агитационната“ седмица.

Въ нейното навечерие младежката група ще устрои голѣмо общо събрание, въ което ще се говори за значението на организацията, в. „Добруджа“ и др., следъ което каснерътъ на групата *Никола Ханджиевъ* ще реферира на тема: *Народностния характеръ на Добруджа*. Групата ще вземе най-активно участие презъ голѣмата агитационна седмица.

Въ близкитъ дни предстои една среща съ добруджанскитъ отъ групата и устройване на ново агитационно събрание въ *Кеманларъ* отъ двамата агитатори, посочени отъ конференцията въ Шуменъ.

Групата живѣе единъ творчески и борчески животъ! Желаетъ всички млади добруджанци да се отдадатъ на върна и честна служба за дѣлото на Добруджа, за която е необходимо много отъ младежкия идеализъмъ, младежката чистота и въра въ бъдещето!

Да живѣе млада Добруджа!

Дора Габе въ Парижъ

Нашата сънародничка г-жа Дора Габе — Пенева на 22 февруарий е държала въ Парижъ своята трета сказка върху творческото и сѣдбата на съвременнитъ български поети, този път въ името на Френския студентски съюзъ.

Голѣмата зала на Студентския домъ била препълнена. Нѣколко уводни думи казвалъ българскитъ пълномощенъ министъръ г. Морфовъ, следъ което г-жа Габе е държала своята сказка, изслушана съ напрегнато внимание отъ многобройната аудитория. Г-жа Габе подробно е разгледала литературното дѣло на българскитъ поети отъ Богѣва до наши дни.

Председателятъ на френската академическа младеж г. Флорнъ закрилъ събраниятъ съ кратка речъ, въ която изразилъ съчувствието и симпатитъ на френската академическа младеж къмъ България.

По-късно г-жа Габе е държала и четвъртата сказка за литературното наследство на именития полски поетъ Янъ Каспровичъ, на която присъствуваха жената на покойния поетъ, полския пълномощенъ министъръ,

Писмо отъ границата

Излягахме се въ вѣрата си, че въ злощастната ни родина, съ смѣната на влашкото правителство, ще престанатъ прѣследванията и на обезбългаряването ще се тури край. Съ смѣната на правителството всички съ затаенъ дѣхъ очаквахъ, че малцинствата ще „благоденствуватъ“ вече. Но, уви! Оная администрация, която е страшилище за българитъ въ Добруджа, пакъ е на поста си и изпълнява политиката на Букурешъ, начертана отъ преди 50 години по-рано, само че вече съ нови методи и съ нови „изобретения“.

Влашката полиция нѣма да отстъпи никога отъ своя начертанъ планъ по отиошение на крайграничнитъ български села; тя ги обезбългарява и тъй ако вървятъ работитъ — ще успѣе въ пылената си целъ; ще колонизира крайграничната ивица съ оная станъ, който е живѣла дивачи, чергарски животъ по недрата на Пиндъ.

Това племе, за позоръ на XX вѣкъ, днесъ се остава да бѣснѣе и играе колонизаторската политика на влашкитъ сатрапи. Дивиятъ инстинктъ на цинцарина нѣма да бъде обузданъ отъ никое правителство въ Ромъния.

Новото правителство на влашката земя разгърби въ свѣта, че малцинствата ще благоденствуватъ подъ закрилата му и че косъмъ нѣма да падне отъ главата на българина, но то мълкомъ способствува за обезбългаряването на Добруджа.

Какъ?

Пушатъ цинцари въ селата да „закупуватъ“ имотитъ на българитъ, последнитъ измѣчвани отъ ангари, грабежъ и пр., се „съгласяватъ“ да ги продадѣтъ, като уговарятъ съ тѣхъ по-лесното преминаване на границата, защото паспортъ не дава вече правителството — т. е. „изпълнява ладенитъ изявления“.

Но нека говорятъ фактитъ.

На 1 тогъ преминаха границата нощно време Стоянъ Георгиевъ на 26 години съ семейството си, жена и две малки деца, и Димитъръ Димитровъ на 23 год., родомъ отъ хубавото българско село Антимово. Запитатъ ги защо напушатъ имотитъ си, защо бѣгатъ, нали цинцаритъ сж вече обуздани, нали имъ е събрано оржикето и пр.

Двамата младежи съ съзри на очи ми казаха:

„За малко време бѣше всичко това, за което приказвате; до като се произведатъ изборитъ. Следъ изборитъ всичко си тръгна по старому. Оржикето се повърна на цинцаритъ, само че вече по искане на цинцаритъ, — съ заявление, че ще го употребяватъ „за ловъ“ и „охрана“ на домоветъ си.

За пренасяне на багажа имъ отъ Антимово до Тутраканъ и отъ тамъ за България, ето какви улеснения имъ правила властѣта:

Въ селото шефътъ на полицията давалъ най-големиятъ съдействие да се пренесе багажътъ до Тутраканъ, позволявалъ на войници отъ джандармерията да помагатъ при товарене на багажа и пр. Разбира се, тази услуга не е даромъ. Въ Тутраканъ багажътъ се стоварвалъ западно отъ града край мелницата на Петъръ Керимидчиевъ, до самата юзина за водоснабдяване на града и казармитъ.

Механикътъ на водния резервуаръ, по чинъ фелдфебелъ на военна служба, разпоредилъ веднага да се даде моторната лодка на известния на властѣта и на цялото гражданство контрабандистъ Махмудъ Калмукана, който не се пазари, ами *опредѣля* колко ще платятъ до границата и то до колибата на единъ „българинъ“, настанилъ се отсамъ, гдето ще ги разтовари.

Въ лодката пактувалъ и войникъ съ оржикето си. Тази „услуга“ се заплаща отъ нещастничитъ много скъпо. Може да се каже, безъ всякаво преувеличение, обиратъ и последния левъ на нещастника, който, изхвърленъ на българска територия, е обреченъ на мизерия.

На 19. XII. 1928 г. преминаха по горния начинъ границата Стоянъ Дим. Котъ, който е открилъ сказката, много видни французи, поляци и др.

Успѣхитъ на нашата любима поетеса сж и наши успѣхи; тя е известна навсякъде най-вече като добруджанка.

Общественото внимание, на което заслужено се радва, както у насъ, така и въ чужбина, е гордостъ за и насъ, защото вслѣдствие то е внимание къмъ Добруджа, къмъ дѣлото и успѣхитъ на нашата рождена майка, както често обича да казва г-жа Габе.

ковъ съ семейството си, старата баба Рука и семейството на Иванъ Димитровъ, отъ които Калмукана е взелъ 17,000 лей и словомъ седемнадесетъ хиляди лей; и други хора тукъ, съ които изглежда, Калмуканътъ има връзка, имъ вземали 1000 лева, за да пренесатъ багажа отъ лодката до брѣга, което разстояние е сж 50—60 м. Тия хора пазятъ това мѣсто като зеницата на очитъ си, не допускатъ на другъ риболовецъ да наближи къмъ „орлового“ имъ гѣздо. И много е чудно, надлежната властъ защо не взема мѣрки и проследи дѣянията на „риболовцитъ“ турканичени, кацнали на носа на острова „Голѣмия Бекиръ“.

На 1 м. м. преминаха границата по-свѣтъ новъ методъ отъ сжщото мѣсто и съ патентованитъ съдружничъ на влашката властъ въ Тутраканъ, Махмудъ Калмукана, Стоянъ Георгиевъ и Димитъръ Димитровъ отъ с. Антимово, на които било *опредѣлено* да платятъ 6000 лей за трима души и две малки деца (4-годишно и 3-месечно).

Ето колко е изобретателна нашата съседка — респ. нейната администрация въ Тутраканъ по отношение обезбългаряването на родината ни. Нека нашитъ държавници още да си правятъ илюзии за добъръ съседски животъ. Ще бъде последния добъръ, когато престанатъ селата на роднитъ ни братя, нашитъ огнища, да се гѣятъ отъ дивия цинцаринъ и мръсния влахъ отъ стара Влахия.

Въ бившитъ цѣвтуци български села: Антимово, Вискѣй, Чаушъ-Махле, Дели Исуфларъ, Асваткъон, Сърджиляръ и др. погранични села е напълно изпълненъ планътъ на влашката полиция. Въ горнитъ села българскитъ елементъ е пропѣденъ, домоветъ имъ, нивитъ имъ, инвентарътъ имъ и добитъкътъ имъ и пр. е въ ръцетъ на цинцари и власи.

Борисъ

Хроника

Нашата съотечественичка г-ца Мима Дръ Петрова, секретарка на Софийския добруджански дамски комитетъ, се е сгодила съ г. Кирилъ Минковъ, адвокатъ.

Честито!

Добруджанецътъ Маринъ Василевъ отъ гр. Силистра се е сгодилъ съ симпатичната г-ца Мара Герджикова отъ гр. Свищовъ.

Нашитъ честитки!

ИК благодари на членоветъ отъ ВДСС г-да К. Симеоновъ, Ник. Петровъ, Г. Георгиевъ, А. Балтовъ, Симеонъ х. Ивановъ и др. за връзкитъ, които поддържатъ съ него и за ценнитъ информации, които му даватъ. Много отъ писмата бѣха използвани за в. „Добруджа“. Ще бъдатъ използвани и останалитъ.

Настоятелството на Софийското д-во „Добруджа“ е направилъ постѣпки предъ мѣродавнитъ фактори, щото при приемане на закона за снабдяване бездомничитъ съ нотариални актове да се включатъ и бѣжанцитъ.

АСЕНЪ БАЛКАНСКИ

Напустна ни и той!

Добруджанската емиграция изпрати своя съратникъ до вѣчното му жилище съ непрежалима тъжа. Покойникътъ бѣ единъ отъ ревностнитъ и заслужили мѣтуртрегери въ Добруджа, — една ядра издѣлка отъ фамилията Балкански, която имаше голѣми заслуги за поддържане живѣцътъ на българската национална свѣсть въ нашата поробена Родина.

Балкански умрѣ на 55 години, далѣтъ отъ своята красива Кюстенджа, неговото родно мѣсто, която знаеше да обича и ценя. И поробената Добруджа ще отрони, заедно съ насъ, горчиви съззи за своето любимо чедо.

Погребението на покойния стана много тържествено: издадени бѣха около 20 некролога, които заслужено оплакватъ скъпата загуба на милия и незабравимъ добруджанецъ, общественъ дѣятел, дългогодишенъ директоръ на Б. Н. Б., Софийсконъ, учителъ и пр.

Въ черквата се държаха много речи за жизненото и обществено дѣло на А. Балкански. Представителъ на ИК сжко така произнесе подходящо слово.

Миръ на прахътъ ти, скъпи сънароднико!